

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

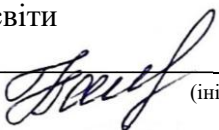
(підпис) Пономаренко О.В.
(ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 202 _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Діагностика дитини з особливими освітніми потребами
підготовки здобувачів бакалаврського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Апухтіна В.В., доктор філософії, ст. викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри **соціальної педагогіки**
та спеціальної освіти

Протокол №1 від “27” серпня 2025 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

(підпис) Н.В. Заверико
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) Соловйова Т.Г.
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: va46cible@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10600>

Телефон: +380663570017

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8 корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Діагностика дитини з особливими освітніми потребами» є формування у студентів системи психодіагностичних понять, з яких складається спеціальна психолого-педагогічна діагностика; вивчення закономірностей індивідуальних різниць; діагностування порушень розвитку дитини, які є причинами виникнення загальних труднощів у навчанні, спілкуванні, соціалізації тощо; розкрити шляхи подолання неуспішності дітей різного віку з нормотиповим розвитком та особливими освітніми потребами; ознайомлення з принципами й методами діагностичної роботи спеціального педагога, логопеда.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Діагностика дитини з особливими освітніми потребами» є:

- ознайомлення студентів з психолого-педагогічною діагностичною роботою, спрямовану на виявлення дітей з порушеннями у розвитку;
- вироблення здатності доцільно обирати необхідний варіант діагностичної методики;
- набуття студентами навичок реалізації психодіагностичних методик з вивчення стану психічних процесів з урахуванням особливостей дітей кожної категорії;
- ознайомлення з набором сучасних методик діагностики, що використовуються в умовах НУШ, ІРЦ;
- ознайомлення з правилами структуризації та організації процесів навчання та виховання у спеціальному закладі для дітей з порушеннями мовлення;
- обґрунтування застосування комплексного підходу в роботі з дітьми з ООП, реалізовувати мультисекторний підхід до супроводу дітей;
- вироблення навички складання індивідуальної психокорекційної програми як необхідної складової навчально-корекційного процесу;
- використання студентами теоретичних основ спеціальної психології та педагогіки в організації корекційного процесу.

Пререквізити: Неврологічні основи логопедії, Корекційна психопедагогіка, Технології спеціальної та інклюзивної освіти, Спеціальна педагогіка, Загальна педагогіка, Психологія.

Постреквізити: Логопсихологія, Логопедичні Технології, Логопедія, Навчальна практика, Виробнича практика.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	5-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	14 год.	
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	28 год.	
Самостійна робота	58 год.	

Консультації	Згідно з графіком консультацій
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10600

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації - логопедія, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження. РН 8. Організовувати і здійснювати психолого педагогічне вивчення дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку, діагностико консультативну діяльність. РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей. РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.	Методи навчання: Лекції: відео-лекція, метод аудіо-візуального спілкування, традиційні методи (словесні, демонстрація). Семінарські заняття: панельна дискусія, проблемно-пошуковий, метод модерації, навчання в команді, ділові ігри, case-study, навчальні задачі. Практичні заняття: навчальні дискусії, навчальні задачі, методи навчання за допомогою взаємодії здобувача з освітніми ресурсами. Самостійна робота: пошукові, дослідницькі, аналітичні роботи у т. ч. на освітній платформі Moodle. Методи в умовах дистанційного навчання: самонавчання, метод проблемного навчання, метод кейсів, інтерактивні методи із використанням платформи Zoom, Labster Stimulation, Mozaik Education, інтерактивні робочі аркуші.	Контрольні заходи: Поточний контроль: тестування; доповіді; інтерактивні робочі аркуші; рольові, режисерські ігри; захист альбома з діагностичними методиками; Підсумковий контроль – залік.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення дітей з ООП.

Історія розвитку психодіагностичних методів. Сучасні погляди на порушення психофізичного розвитку дітей. Методологічні принципи психолого-педагогічної діагностики. Завдання та методи психолого-педагогічної діагностики. Розвиток. Мультидисциплінарна концепція розвитку. Розвиток закордонних психолого-педагогічних методів. Розробка психодіагностичних технологій. Труднощі дослідження розумової відсталості. Метод вивчення дітей Г.І. Россолімо. Внесок медичних фахівців в розроблення теми. Поняття П.К. Анохіна про функціональну систему. Погляди О.Р. Лурія, О.М. Леонтьєва, Л.О. Бадаляна. Концепція аномального розвитку Л.С. Виготського. Ідеї Г.Я. Трошина про загальні закономірності нормального та аномального розвитку. Загальні закономірності аномального розвитку Т.О. Власова, В.І. Лубовський. Методологічні принципи психолого-педагогічної діагностики розвитку в дітей. Категорії дітей з порушенням психофізіологічного розвитку. Специфічні закономірності характерні для окремих видів порушенням психофізіологічного розвитку. Завдання діагностики порушень розвитку та її етапів.

Тема 2. Медичне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.

Взаємодія з членами мультидисциплінарної групи. Сімейний анамнез. Індивідуальний анамнез. Неврологічне обстеження. Психіатричне обстеження. Офтальмологічне обстеження. Отоларингіальне обстеження. Оцінка психічного стану дитини. Бесіди з батьками – частина комплексного вивчення дитини з ООП. Необхідність звернення до медичних спеціалістів.

Тема 3. Психолого-педагогічне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.

Соціально-педагогічне вивчення мікросоціальних умов впливу. Вивчення особистості підлітків. Педагогічні вивчення. Навчальний і формуючий експеримент як різновид психологічного експерименту. Психологічне вивчення з ООП. Нейропсихологічне вивчення. Патохарактерологічні діагностичні опитувальники для підлітків. Особистісні опитувальники. Проективні методики. Педагогічне спостереження. Психолого-педагогічна характеристика. Рекомендації щодо складання характеристики колективу дітей. Програма педагогічного вивчення дітей з особливостями розвитку. Диференціальна діагностика в спеціальній педагогіці. Навчальний і формувальний експеримент як різновид психологічного експерименту. Спеціальні умови для отримання інформативних та об'єктивних результатів психологічного вивчення дитини. Вимоги організації проведення процедури обстеження. Етапи діагностики дитини. протокол обстеження. Методи психологічного вивчення дітей з ООП: метод бесіди, спостереження, опитування педагогів, батьків. експериментального вивчення. Психологічний експеримент. Навчальний експеримент. Види допомоги дітям при використанні методик. Показники для оцінки потенційних можливостей дитини. Матричний підхід для кількісного вимірювання показників психічного розвитку в тестах. Значення нейропсихологічного вивчення дітей з ООП. Схема обстеження I, II, III блоків мозку.

Тема 4. Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.

Перші роки життя. Особливості розвитку дітей першого року життя (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Психолого-педагогічна діагностика дітей першого року життя. Рекомендації психолого-педагогічного вивчення дітей першого року життя. Шкала розвитку Гезелла, Апгара. Денверовська скринінгова методика DDST. Опитувальники KID.

Ранній вік. Особливості розвитку дітей раннього віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Рекомендації психолого-педагогічного вивчення дітей раннього віку. Основні параметри пізнавальної діяльності в ранньому віці.

Дошкільний вік. Особливості розвитку дітей дошкільного віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Рекомендації психолого-педагогічного вивчення дітей дошкільного віку. Поняття «психологічна готовність до школи». Врахування психологічних вікових новоутворень. Загальні параметри розумового розвитку дошкільника. Обстеження мотиваційної готовності до навчання, емоційно-вольової сфери. Ігрова діяльність: значення, ознаки, функції, види (онтогенез). Діагностика емоційного інтелекту та ігрової діяльності.

Молодший шкільний вік. Особливості молодшого шкільного віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Особливості психолого-педагогічного вивчення молодших школярів. Навчання як діяльність, її складові. Характеристика навчальної діяльності молодших школярів. Труднощі навчання: поняття, причини, напрямки діагностики.

Підлітковий вік. Особливості розвитку дітей підліткового віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку).. Цілі й завдання психолого-педагогічного вивчення підлітків з ООП. Особливості проведення психологічного вивчення підлітків з ООП. Методи та прийоми психолого-педагогічного обстеження підлітків.

Тема 5. Методичний практикум діагностики дітей з ООП.

Аналіз методик діагностики інтелекту. Методики діагностики Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівської А.Г. Діагностична робота ІРЦ. Нормативно-правове забезпечення роботи ІРЦ. Діагностичний маршрут, планування та напрями комплексної оцінки. Матриці Равена. Предметна класифікація (Семаго). Аналогії (Семаго). Четвертий зайвий. Нісенітниця. Тест П'єрона-Рузера. Коректурні проби. Фігури Поппельрейтера. Фігури Тенслі. Гештальт-тест Бендер. Кубики Кооса. Особистісний профіль (Самохвалова А.Г.) 7 шкал. Консультування учасників освітнього процесу за результатами обстеження.

Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.

Структура мовленнєвої діяльності. Моторний та когнітивний розвиток. Взаємозв'язок когнітивної та мовленнєвої діяльності. Розуміння мовлення (імпресивне мовлення): онтогенез, причини порушення, правила діагностики. Експресивне мовлення (активне мовлення): структура, причини порушення морфології та синтаксису. Звукова та складова сторони мовлення: норма появи звуків в онтогенезі, порушення звуковимови, порушення просодичного компоненту мовлення, тип помилок складової будови слова. Особливості комунікативної поведінки. Правила логопедичного обстеження. Мета, обладнання, хід проведення та інтерпретація проб: «Смуга перешкод», «Піраміди», «Класифікації» (за розміром, кольором), «Музичні інструменти», «Дієслівний піднос», «Багатофункціональний піднос», «Узагальнення», «Фрукти», «Сюрпризи», «Тварини», «Вивчення артикуляційного праксису», «Зв'язне мовлення». Складання мовленнєвої картки. Написання мовленнєвого заключення. Розбір заключень логопеда: артикуляційна диспраксія, моторна алалія, мовленнєва слухова агнозія, алалія, дизартрія, дислалія. Підбір діагностичних методик. Спілкування за результатами обстеження з членам міждисциплінарної команди. Складання корекційного маршруту.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 1
Практичне заняття 1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 2
Практичне заняття 2	Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 2
Лекція 2	Тема 2. Медичне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 3
Практичне заняття 3	Тема 2. Медичне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 4
Практичне заняття 4	Тема 2. Медичне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 4
Лекція 3	Тема 3. Психолого-педагогічне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Практичне заняття 5	Тема 3. Психолого-педагогічне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 6
Практичне заняття 6	Тема 3. Психолого-педагогічне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 6
Лекція 4	Тема 4. Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.	2		Тиждень 7
Практичне заняття 7	Тема 4. Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.	2		Тиждень 8
Практичне заняття 8	Тема 4. Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.	2		Тиждень 8
Лекція 5	Тема 5. Методичний практикум діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 9
Практичне заняття 9	Тема 5. Методичний практикум діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 10
Практичне заняття 10	Тема 5. Методичний практикум діагностики дітей з ООП.	2		Тиждень 10
Лекція 6	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 11
Практичне заняття 11	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 12
Практичне заняття 12	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 12
Лекція 7	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 13
Практичне заняття 13	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 14
Практичне заняття 14	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.	2		Тиждень 14

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Практичне заняття 1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення дітей з ООП.	Практичні заняття передбачають виконання інтерактивних та підгрупових завдань на освітніх платформах, індивідуальну роботу над кейсами та обговорення результатів у групі. Студенти можуть виконувати завдання як під час аудиторного заняття, так і дистанційно через Moodle.	Критерії оцінювання практичного заняття (максимум 5 балів за 1 заняття) Правильність та повнота виконання завдання – до 2 балів 2 бали – завдання виконано повністю, правильно, із дотриманням вимог. 1 бал – завдання виконано частково або з окремими помилками. 0 балів – завдання не виконано або виконано невірно. Здатність пояснити та/або захистити результат (усно на практичному занятті)	5
Практичне заняття 2	Тема 1. Теоретико-методологічні основи вивчення дітей з ООП.			5
Практичне заняття 3	Тема 2. Медичне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.			5
Практичне заняття 4	Тема 2. Медичне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.			5
Практичне заняття 5	Тема 3. Психолого-педагогічне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.			5
Практичне заняття 6	Тема 3. Психолого-педагогічне вивчення в системі комплексної діагностики дітей з ООП.			5
Практичне заняття	Тема 4. Особливості			5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

заняття 7	вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.		чи письмово в Moodle) – до 1 бала 1 бал – студент аргументовано пояснює свій вибір, відповідає на додаткові запитання. 0,5 бала – дає мінімальні пояснення, поверхово відповідає. 0 балів – не здатний пояснити або не надає пояснення.	
Практичне заняття 8	Тема 4. Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.			5
Практичне заняття 9	Тема 5. Методичний практикум діагностики дітей з ООП.			5
Практичне заняття 10	Тема 5. Методичний практикум діагностики дітей з ООП.			5
Практичне заняття 11	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.			5
Практичне заняття 12	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.		Якість оформлення та подання результату – до 1 бала 1 бал – результат структурований, оформлений зрозуміло (схема, таблиця, текст подано логічно). 0,5 бала – оформлення частково недопрацьоване, але зміст зрозумілий. 0 балів – оформлення відсутнє або нечитабельне.	5
Практичне заняття 13	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.			5
Практичне заняття 14	Тема 6. Логопедична діагностика в системі комплексного вивчення дітей з ООП.		Активність та взаємодія під час практичного заняття / дискусії – до 1 бала 1 бал – студент активно бере участь в обговоренні, ставить чи відповідає на запитання, проявляє ініціативу. 0,5 бала – бере участь епізодично. 0 балів – пасивність, відсутність взаємодії.	5
Усього поточний контроль	14 заходів			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки надані на сторінці курсу в Мудл.	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	20
	Практичне завдання	На заліку студент має продемонструвати володіння методиками діагностики та корекційної роботи. Буде запропоновано провести одну пробу (за випадковим вибором) з	Мета та вікові межі методики – до 2 балів ○ 2 б. – сформульовані чітко й правильно; ○ 1 б. – є неточності; ○ 0 б. – відсутні. Інструкція до проведення проби – до	20

		переліку. Студент має продемонструвати: 1. Мету – що саме обстежується. 2. Вікові межі – для якого віку застосовується методика. 3. Інструкцію – як представляється завдання дитині. 4. Критерії оцінювання (наприклад: низький, середній, високий рівень). 5. Роздатковий матеріал (схеми, картки, предмети тощо). Альбом методик Упродовж семестру студенти готують альбом з методиками, який має містити опис, інструкції, роздатковий матеріал та критерії оцінки для обраних проб. На заліку студент презентує свій альбом і демонструє одну методику у відповідності до вимог. Перелік проб • Навчальний та формувальний експеримент (на основі будь-якої проби нижче). • Матриці Равена. • Предметна класифікація (Семаго). • Аналогії (Семаго). • Четвертий зайвий. • Нісенітниця. • Тест П'єрона–Рузера. • Коректурні проби. • Фігури Поппельрейтера. • Фігури Тенслі. • Гештальт-тест Бендер.	2 балів ○ 2 б. – повна, зрозуміла, сформульована доступною мовою; ○ 1 б. – часткові неточності; ○ 0 б. – відсутня. Критерії оцінювання результатів – до 2 балів ○ 2 б. – наведено чітку систему рівнів (низький, середній, високий) з поясненням; ○ 1 б. – частково наведено; ○ 0 б. – відсутні. Роздатковий матеріал – до 2 балів ○ 2 б. – матеріали повні, якісно оформлені; ○ 1 б. – матеріали є, але з недоліками; ○ 0 б. – відсутні. Альбом методик (структура, оформлення, зміст) – до 2 балів ○ 2 б. – альбом повний і якісно оформлений; ○ 1 б. – альбом є, але з недоліками; ○ 0 б. – відсутній. Презентація методики та відповіді на запитання викладача – до 10 балів ○ 9–10 б. – студент упевнено демонструє методику, аргументовано відповідає на запитання; ○ 6–8 б. – демонстрація є, але з незначними неточностями; ○ 3–5 б. – демонстрація неповна, відповіді поверхові; ○ 0–2 б. – відсутня демонстрація або студент не відповідає.	
--	--	--	--	--

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

		• Кубики Кооса. • Особистісний профіль (Самохвалова А. Г., 7 шкал). • «Смуга перешкод». • «Піраміди». • «Класифікації» (за розміром, кольором). • «Музичні інструменти». • «Дієслівний піднос». • «Багатофункціональний піднос». • «Узагальнення». • «Фрукти». • «Сюрпризи». • «Тварини». • «Вивчення артикуляційного праксису». • «Зв'язне мовлення».		
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національного шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

Основна:

1. Галян І.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
2. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: навчальний посібник. Київ : «ВД «Професіонал», 2009. 208 с.
3. Консультативно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій : посіб. / за ред. А. Г. Обухівської. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. 247 с.
4. Копець Л.В. Класичні експерименти в психології: навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 283 с.
5. Терлецька Л.Г. Вікова психологія і психодіагностика: підручник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 608 с.

Додаткова:

1. Бондарчук О. І. Навчальна програма дисципліни «Експериментальна психологія» (для бакалаврів). Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 15 с.
2. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень з психології: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 360 с.
3. Голубева Э. А. Способности. Личность. Индивидуальность. Дубна: Феникс, 2005. 512 с.
4. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2009. 464 с.
5. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ : Знання-Прес, 2004. 307 с.
6. Юрченко В. М. До проблеми психологічного вивчення сенсорноперцептивної сфери людини. *Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України*. Т. XIII, част. 6. Київ. 2011. С. 420-429.
7. Team work & Special Needs. URL : http://www.ibe.unesco.org/sites/default/files/Teamwork_Special_Needs.pdf
8. Enhancing Interdisciplinary Instruction in General and Special Education. URL : <https://shareok.org/bitstream/handle/11244/25142/10.1177.07419325030240030501.pdf?sequence=1>

Інформаційні джерела:

1. ІРЦ : комплексна психодіагностика оцінки розвитку дітей. URL : <https://giuntipsy.com.ua/irc/reporting/>
2. Як оцінюватимуть особливі освітні потреби дітей в ІРЦ. URL : <https://nus.org.ua/articles/yak-otsinyuvatymut-osoblyvi-osvitni-potreby-ditej-v-irts/>
3. Методика реабілітації когнітивних дисфункцій. URL : <https://giuntipsy.com.ua/erica/cognitive-dysfunctions/>
4. Створення системи ранньої комплексної допомоги дітям з особливими освітніми потребами в Україні. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/do/9-sistema-rannoi-diagnostiki-ta-korektsii.pdf>
5. Нейропсихологічний підхід у корекції розвитку дітей з психофізичними порушеннями. URL : <http://aqce.com.ua/download/publications/231/210.pdf/>
6. Центр раннього втручання «Джерело». URL : <https://dzherelocentre.org.ua/kontakty/>
7. Основи діагностичної діяльності корекційного педагога в роботі з дітьми з комплексними порушеннями розвитку. URL : <http://ispukr.org.ua/?p=5105#.YBAqyOgzbIU>
8. Are developmental disorders like cases of adult brain damage? Implications from connectionist modelling. URL : <https://www.cambridge.org/core/journals/behavioral-and-brain-sciences/article/abs/are-developmental-disorders-like-cases-of-adult-brain-damage-implications-from-connectionist-modelling/8EF9EFEE06A26B9234509686096DB29F>

9. Developmental disabilities across the world: A scientometric review from 1936 to 2020. URL : <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0891422221001803>

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Оцінювання результатів самоосвіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, заліку) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>